

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

КАФЕДРА ТРУДОВОГО ПРАВА ТА
ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

**МАТЕРІАЛИ
XIII Міжнародної науково-практичної
конференції**

*м. Одеса
28 квітня 2023 року*

Одеса
2023

УДК 349.3 : 364.3
П 68

*Друкується за наказом в.о. ректора НУ ОЮА М. Аракеляна
(наказ № 769-51 від 22 березня 2023 року)*

**За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора Г. І. Чанишевої**

Укладач – Сірякова А. А., лаборант кафедри трудового права та права соціального забезпечення Національного університету «Одеська юридична академія».

Правове забезпечення соціальної сфери : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 квітня 2023 р.) [Електронне видання] / укл. А. А. Сірякова ; за заг. ред. д.ю.н., проф. Г.І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса, Фенікс, 2023. - 330 с.

ISBN 978-966-928-952-0

В збірнику представлено тези доповідей і повідомлень учасників XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Правове забезпечення соціальної сфери», яка відбулась на базі кафедри трудового права та права соціального забезпечення Національного університету «Одеська юридична академія». Висвітлюються актуальні питання теорії трудового права, права соціального забезпечення, медичного права.

УДК 349.3 : 364.3

ISBN 978-966-928-952-0

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....12

СЕКЦІЯ I. ТРУДОВЕ ПРАВО

Чанишева Галія Інсафівна

ЩОДО ДОСУДОВОГО ТА ПОЗАСУДОВОГО ПОРЯДКІВ
ВИРШЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ.....14

Yaroshenko Oleg

LABOR MIGRATION DURING THE WAR: PROBLEMS OF
STATE REGULATION.....18

Шумило Михайло Миколайович

ІНДИВІДУАЛЬНІ ТРУДОВІ СПОРИ ТА МЕДІАЦІЯ:
ТРИВАЛИЙ ШЛЯХ ВІД ТЕОРІЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НА
ПРАКТИЦІ.....22

Вавженчук Сергій Ярославович

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАННЯ УГОД НЕДІЙСНИМИ В
ТРУДОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....28

Кучма Ольга Леонідівна

ДО ПИТАННЯ ПРО СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ОСІБ, ЯКІ
ПРАЦЮЮТЬ У РЕЗИДЕНТА ДІЯ СІТІ НА ПІДСТАВІ
ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ТА ГІГ-КОНТРАКТУ.....32

Lagutina Irina

LEGAL REGULATION OF AN EMPLOYMENT CONTRACT
WITH NON-FIXED WORKING HOURS IN UKRAINE.....36

Мельник Костянтин Юрійович

НАРИСИ ІСТОРІЇ ВИНИКНЕННЯ ТА СФЕРИ ДІЇ ТРУДОВОГО
ПРАВА.....41

Рим Олена Михайлівна

ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ У СУДОВОМУ ПОРЯДКУ.....46

Синчук Світлана Миколаївна

УШКОДЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ РОБОТОДАВЦЯ ЧЕРЕЗ ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ.....51

Сімутіна Яна Володимирівна

ДО ПИТАННЯ СУДОВОГО ВИРШЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ.....55

Щербина Віктор Іванович

ПРАКТИЧНА РОЛЬ ФУНКЦІЙ ТРУДОВОГО ПРАВА У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ПРАЦІ.....61

Дибань Максим Петрович

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПОРУШЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ НА ЕТАПІ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....65

Кметик Христина Володимирівна

МЕДІАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРШЕННЯ СПОРІВ.....68

Луценко Олена Євгенівна

ПОШИРЕННЯ ДІЇ НОРМ ТРУДОВОГО ПРАВА НА «НЕТРУДОВІ» ВІДНОСИНИ.....72

Наньєва Марія Іванівна

ЗВІЛЬНЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....76

Пожарова Оксана Вікторівна

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ НА ВИРОБНИЦТВІ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....80

Потопахіна Ольга Миколаївна

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ.....84

Середницька Інга Анатоліївна, Даниленко Світлана Костянтинівна

РОБОЧИЙ ЧАС В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....89

Тарасенко Вікторія Сергіївна

ВІДМІННОСТІ ПРОСТОЮ ВІД ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....93

Черноус Світлана Миколаївна

ПРО ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА МОБІНГ.....97

Вереїтін Сергій Володимирович

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ КОНТРАКТІВ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....102

Горбаченко Ерік Сергійович

ОСНОВНІ ТРУДОВІ ПРАВА РОБОТОДАВЦЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....107

Жученко Руслан Олегович

ЩОДО ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАК ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....112

Казімирова Ольга Олегівна

ПОНЯТТЯ «НЕТИПОВІ ФОРМИ ЗАЙНЯТОСТІ» ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....117

Кіліміченко Анна Олегівна

ВИДИ ЗАЙНЯТОСТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....121

Луцик Володимир Борисович

ДО ПИТАННЯ ПРО СПІВВІДНОШЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТОРІН ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ТА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....125

Нестеренко Дмитро Миколайович

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК ПРИЗУПИНЕННЯ
ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....129

Онуфрієнко Дар'я Віталіївна

ДО ПИТАННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНУ РОБОТУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....135

Опара Наталія Геннадіївна

ПОРЯДОК ВІДРЯДЖЕННЯ ЖУРНАЛІСТІВ У МІСЦЯ
НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ ТА УМОВИ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ В ЦИХ
ВІДРЯДЖЕННЯХ.....139

Ступакова Інна Гаврилівна

ЮРИДИЧНІ ОЗНАКИ ПРАВА ПРАЦІВНИКА НА ЗАХИСТ
СВОЇХ ТРУДОВИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ.....143

Тішко Дмитро Анатолійович

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОГРАМИ ГІДНОЇ ПРАЦІ
ДЛЯ УКРАЇНИ НА 2020-2024 РОКИ.....147

Точило Катерина Сергіївна

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НОРМАТИВНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ
ЗДІЙСНЕННЯ РОБОТОДАВЦЕМ КОНТРОЛЮ ЗА
ВИКОНАННЯМ ПРАЦІВНИКАМИ ТРУДОВИХ
ОБОВ'ЯЗКІВ.....151

Юзишен Максим Сергійович

ДО ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ
СЛУЖБОВЦІВ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....155

Бевза Катерина Вікторівна

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ЩОДО
ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА ОБ'ЄДНАННЯ У
ПРОФСПІЛКИ.....160

Володіна Аліна Артурівна

ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ЮРИСТІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ
АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПОГЛЯДІВ.....166

Затворницька Єлизавета Сергіївна

ПРАЦЯ ЖІНОК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 171

Ігнатенко Анастасія Анатоліївна

ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ АДВОКАТСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ОДНА З ПІДСТАВ ПРИТЯГНЕННЯ АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА СУДОВОЇ ПРАКТИКИ.....175

Костенко Катерина Анатоліївна

РОЗГОЛОШЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ АБО ВЧИНЕННЯ ДІЙ, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО ЇЇ РОЗГОЛОШЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ПРИТЯГНЕННЯ АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО СУДОВОЇ ПРАКТИКИ.....181

Неродик Ірина Анатоліївна

ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТІ НА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНІ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ 186

Серек-Басан Анастасія Анатоліївна

ФУНКЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК: ПОНЯТТЯ, ЗНАЧЕННЯ ТА ЗМІСТ.....192

Ткаченко Анна Сергіївна

НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВА РОБОТОДАВЦІВ НА СВОБОДУ ОБ'ЄДНАННЯ.....197

СЕКЦІЯ II. ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бурак Володимир Ярославович

РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ ЯК ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ГРОМАДЯН НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ.....202

Вишновецька Світлана Василівна, Вишновецький Вадим Михайлович

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ МОЛОДІ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ.....206

Сенюта Ірина Ярославівна

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ: QUO VADIS?.....211

Коваленко Олена Олександрівна

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ У ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ЯК ОДНА З ПЕРЕПОН ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....215

Бориченко Катерина Валеріївна

ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО ЗОБОВ'ЯЗАНИХ СУБ'ЄКТІВ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....218

Краснов Єгор Володимирович

ЗАХИСТ ПРАВ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СУДОМ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....223

Белуга Юлія Миколаївна

НАБУТТЯ СТАТУСУ ДИТИНИ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....227

Андрієнко Ірина Святославівна

ЩОДО ПОНЯТТЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....231

Головань Тетяна Георгіївна

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ.....235

Гудзь Анна Олександрівна

КОМПЛЕКСНІСТЬ ЯК ОЗНАКА ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ
ЗАХИСТ ТА ПРАВО НА НЕДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЙОГО ЕЛЕМЕНТ.....238

Сіньова Людмила Миколаївна

ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВЕТЕРАНІВ
ЗАХИСНИКІВ/ЗАХИСНИЦЬ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ.....242

Шукін Олександр Сергійович

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА
РОЗГОЛОШЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ.....246

Вапнярчук Богдан В'ячеславович

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАУКОВИХ
ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....253

Галузінський Назар Олександрович

ПОНЯТТЯ САНКЦІЙ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....257

Гапочка Володимир Миколайович

ЩОДО СУТНОСТІ ПРАВОВІДНОСИН ІЗ
ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО
СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ У ВИПАДКУ
БЕЗРОБІТТЯ.....261

Гнатів Наталія Андріївна

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПОБІГАННЯ
МОБІНГУ.....265

Кашицький Андрій Володимирович

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....272

Мульгіна Оксана Володимирівна

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ САМОЗАЙНЯТОЇ
ОСОБИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ.....276

Сидоренко Анатолій Олександрович

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ
 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ
 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....280

Соколов Дмитро Сергійович

НОРМАТИВНА ОСНОВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....284

Тодоріка Костянтин Володимирович

ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЖИВУТЬ
 З ВІЛ.....287

Циганок Володимир Миколайович

ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ
 СТРАХУВАННЯ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ СОЦІАЛЬНОГО
 ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ
 СІМЕЙ.....292

Бака Емма Вадимівна

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
 МОЛОДІ В УКРАЇНІ.....296

Вареник Вікторія Олександрівна

СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОКРЕМИХ
 ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....299

Довгонос Іванна Юріївна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
 СУДДІВ.....303

Загнітко Анна Валентинівна

КОНСТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ
 ЗАХИСТ.....307

Книга Єлизавета Юріївна

МЕДИЧНА ЕТИКА: СТАНДАРТИ ПОВЕДІНКИ МЕДИЧНИХ
 ПРАЦІВНИКІВ, ДОТРИМАННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ ТА
 ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ З ПАЦІЄНТАМИ.....310

Костишева Ірина Володимирівна

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ У СФЕРІ ОХОРОНИ
ПРАЦІ.....314

Куліченко Аліна Василівна

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ
ОНКОХВОРИХ.....318

Левшина Єлизавета Євгеніївна

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ.....322

Німенко Єлизавета Олександрівна

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПЕНСІОНЕРІВ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
ВОЄННОГО СТАНУ.....326

Щербина Віктор Іванович

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри трудового права та права соціального
забезпечення Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

ПРАКТИЧНА РОЛЬ ФУНКЦІЙ ТРУДОВОГО ПРАВА У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ПРАЦІ

Трудове право, яке регулює відносини у сфері праці, повинно ґрунтуватися на конституційному положенні про те, що людина є найвищою соціальною цінністю, а значить, на повазі і ставленні до людини як особистості, і має бути таким, щоб кожен член суспільства одержав правову можливість реалізувати свої здібності до праці і виявити якнайповніше успішність і талант.

Оскільки через функції виражаються найбільш суттєві властивості трудового права як регулятора суспільних відносин, то їх поняття необхідно розкривати через встановлення і реалізацію норм трудового права, тобто через способи виявлення активності права. Визначаючи поняття «функція права», треба опиратися на семантичну основу терміна «функція», якою є поняття «діяльність». Складовими поняття «діяльність» є слова «дія», «сукупність дій», та «вплив».

Встановлення і реалізація правових норм у суспільних відносинах, безумовно поєднує такі категорії, як функції трудового права, діяльність трудового права та правовий вплив, бо основною і визначальною властивістю права є нормативність. У переважній більшості визначення поняття «функції права» є один суттєвий недолік, а саме те, що характеристика цього поняття обмежується лише статичною складовою – встановленням норм права.

Встановлення норми права – це первісний найважливіший різновид вияву сутності права як регулятора суспільних відносин, перший спосіб виявлення активності права,

але без реалізації норм трудового права, без другого способу виявлення активності права, не можна побачити дію права, його функціонування, розкриття його можливостей, втілених у нормах права, у суспільній дійсності – правовідносинах. З'ясування розбіжностей між можливостями, закріпленими в нормі, та дійсністю, вираженою в правовідносинах, дає можливість говорити про дієвість права.

Ефективність правового регулювання – це категорія, яка об'єднує функцію й завдання, принципи і метод та характеризує функцію права як діяльність права з впорядкування суспільних відносин, тобто результативність діяльності права. Тільки під час реалізації норми можна з'ясувати, чи здатна вона врегулювати суспільні відносини, чи адекватно до конкретної ситуації визначено її зміст, чи має норма збудники мотивації до її виконання.

Мета трудового права включає суспільну і власне юридичну складові. Суспільна мета трудового права – консолідація суспільства через об'єднання зусиль працівників, роботодавців і державної влади, їх згуртування задля досягнення високого рівня добробуту громадян України. Юридична мета трудового права – це впорядкування нормами права суспільних відносин, що виникають із приводу застосування здібності людини до праці, а також відносин, безпосередньо пов'язаних з трудовими. Завдання трудового права формулюються з урахуванням суспільної і власне юридичної мети цієї галузі права та повинні відображати реалії соціально-економічного стану країни і стимулювати прогресивний розвиток відносин у сфері праці. Спрямованість впливу права визначається його завданнями. Тільки відповідність завдань і функцій права призведе до бажаного результату – ефективного правового регулювання суспільних відносин. Невірно визначена спрямованість впливу права передбачає те, що увага законодавця зосередиться на продукуванні нормативного матеріалу із символічним ефектом, а вся сила правового регулювання буде

направлена в нікуди. При цьому, значимість права, для суб'єктів відносин буде мінімальною.

Мета і завдання трудового права обумовлюють його призначення, із них же логічно витікають основні напрямки його впливу. Суспільна спрямованість впливу трудового права забезпечує вирішення ряду завдань економічного, соціального, психологічного, виховного та управлінського характеру. Власне юридична спрямованість впливу трудового права вирішує завдання, що стоять перед ним як самостійною галуззю. Це регулювання та охорона суспільних відносин, що складають його предмет.

Реалізація норм права – це важлива складова характеристики функцій права. Реалізацію норм права треба розглядати, як другий прояв сутності права бути регулятором суспільних відносин. Це другий спосіб виявлення активності права. Реалізація норм дозволяє побачити ефективність як окремої норми, так і їх певної сукупності. Тільки під час реалізації норми можна з'ясувати, чи здатна вона врегулювати суспільні відносини, чи адекватно до конкретної ситуації визначено її зміст, і чи має норма збудники мотивації до її виконання. Через дію права, його функціонування, реалізацію розкривається перехід його можливостей, втілених у нормах права, до суспільної дійсності – правовідносин. З'ясування розбіжностей між можливостями, закріпленими в нормі, та дійсністю, вираженою у правовідносинах, дає можливість говорити про дійовість права. Тому особливу увагу необхідно приділяти вирішенню проблеми ефективності реалізації норм трудового права, через які забезпечується вияв таких його властивостей, як-от: загальнообов'язковість, примусовість та дійовість.

Пропонуємо таку схему розкриття сутності функцій права, як одного з найважливіших правових явищ: право (засіб досягнення соціальної мети) – функція (діяльність, що виражається як вплив норм права) – вплив норм права (зумовлюється змістом цих норм) – об'єкт впливу (суспільні

відносини, їх групи, частини або сторони) – соціальний результат (найважливішим для права є власне юридичний результат) – правовідносини (якісно новий рівень суспільних зв'язків).

Виходячи з цього, функції трудового права треба визначати як діяльність трудового права з ефективного впорядкування і врегулювання відносин, пов'язаних із використанням здатності людини до праці, шляхом встановлення і реалізації на основних (магістральних) напрямках норм права.